

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 199

гр. Стара Загора , 09.06.2021 г.

ОКРЪЖЕН СЪД – СТАРА ЗАГОРА, II ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ в
закрито заседание на девети юни, през две хиляди двадесет и първа година в
следния състав:

Председател: Пламен Ст. Златев
Членове: Мариана М. Мавродиева
Веселина К. Мишова

като разглежда докладваното от Пламен Ст. Златев Въззивно частно
гражданско дело № 20215500501371 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 274 и сл. от ГПК във вр. с чл.5, ал.3 и
чл.24, ал.1, т.3 от ЗОСИ.

Делото е образувано по повод постъпила в законоустановения 1-
седмичен срок по чл.276, ал.1 от ГПК частна жалба от З.П.К. „П.” със
седалище и адрес на управление: *** чрез пълномощника – адв. М.А. -
Сливенска срещу Определение № 260212/12.04.2021г. по гр.д.№ 140/2021 г.
по описа на Районен съд - Раднево, с което е прекратено производството
поради недопустимост на иска. Жалбоподателят го приема за неправилно,
необосновано и незаконосъобразно, като излага обстойни доводи в подкрепа
на твърдението си. Счита, че така постановеният съдебен акт противоречи на
законовите разпоредби и е в противоречие с прилагането на ГПК. Сочи се, че
РС неправилно е изключил възможността за търсене на защита по общия
гражданскоправен ред и цитира относима съдебна практика. Претендира за
отмяна на обжалвания съдебен акт и връщане на делото за ново разглеждане.
Моли настоящия въззивен състав да му присъди направените разноски в
настоящото въззивно производство.

В законоустановения 1- седмичен срок по чл.276, ал.2 от ГПК е
постъпил писмен отговор от въззиваемия – М.Б.А. от ***, с който се оспорва
жалбата. Счита, че обвиненията против нея са недопустими, неверни и
незаконосъобразни. Твърди, че е следвало да бъде уведомена от
жалбоподателя за случилото се, в което е обвинена или пък е трябвало да
бъде извикана на място.

Въззивният съд, след като обсъди оплакванията в частната жалба,
отговора на насрещната страна, данните по първоинстанционното дело и

приложимите по казуса материалноправни и процесуални норми, намери за установено и доказано следното :

Първоинстанционното производство е образувано по искова молба от З.П.К. „П.“ със седалище и адрес на управление: *** против М.Б.А. от ***, с която се цели установяване по отношение на ищеца, че има вземане срещу ответника за сумата от 2 541 лв., представляваща стойността за нанесени вреди по отношение на унищожена плътна площ засята със слънчоглед вследствие от паша на крави в посевите на ищеца в земеделски имот в м.“Герена“ в землище ***, ***. За конкретното вземане била издадена заповед за изпълнение на парично задължение по реда на чл.410 от ГПК с № 260136/03.12.2020 г. по ч.гр.д. № 739/2020г. по описа на РС- Раднево. Изложените в исковата молба твърдения сочат, че следва да се търси отговорност от страна на ответницата М. А., която е следвало да стопанисва животните и да предотврати влизането им в землището.

В 1- месечния срок по чл.131, ал.1 от ГПК по делото на РС е постъпил писмен отговор на исковата молба от ответницата М.Б.А., с който се оспорва подадената искова молба, счита, че никога не била уведомявана за този или подобен казус, както и не била наясно, че нейните животни унищожили посевите, а разбрала за случая чрез първото известие от РС. Също така се сочи, че в селото има и други стада и не приема за верни обвиненията срещу нея.

С обжалваното Определение, първоинстанционният съд е прекратил производството и е обезсилил изцяло заповедта за изпълнение, като е приел, че процедурата за разрешаване на казуса се развива по реда на ЗОСИ /Закона за опазване на селскостопанското имущество/, и тя не е завършена със съответния краен акт на наказващия орган – кмета на ***. При това положение е приел, че е налице възможност за ищеца да оспорва бездействието на административния орган, като е било недопустимо конвертиране на административното право в гражданско право за защита на права. В подкрепа на становището си се е позовал на относима съдебна практика.

При така установената фактическа обстановка, въззивният съд прави следните правни изводи:

Частната жалба е процесуално допустима, тъй като е подадена в законоустановения 1- седмичен срок по чл.275 от ГПК против подлежащ на обжалване съдебен акт и е подадена от надлежна страна.

Разгледана по същество тя се явява изцяло основателна и доказана, тъй като правната квалификация на разгледаните искове, като такива по чл.415 и чл.422 от ГПК във връзка с чл.45 и чл.50 от ЗЗД изхожда от фактическите обстоятелства, обуславящи интереса от установителен иск и заявления установителен петитум, както и данните по делото, че въз основа на подаденото от ищеца заявление на 03.12.2020г. е било образувано ч.гр.д.№

739/2020г. на РС- Раднево, като производството е приключило с издаването в полза на заявителя на заповед за изпълнение по реда на чл.410 от ГПК за сумата от 2 541 лв.- обезщетение за непозволено увреждане за унищожение на слънчогледови посеви, в резултат на навлизане на животни/крави на длъжника/ в нива с площ от 21 дка , ведно със законната лихва от 03.12.2020г. до окончателното плащане, като със заповедта е уважена претенцията на заявителя за присъждане на разноски.

РС, пред който е предявен иск за съществуване на вземането на основание чл.422 от ГПК следи служебно за едновременното наличие на три предпоставки за допустимостта на иска: 1/ издадена заповед за изпълнение ; 2/ подадено от длъжника в двуседмичен срок от връчването на заповедта възражение по чл.414 от ГПК ; 3/ спазване на срока за предявяване на установителния иск за съществуване на вземането по чл.415, ал.1 от ГПК. В случая заповедта е връчена на длъжника и той е подал възражение. Исковете са предявени от активно легитимирано лице/заявителя в заповедното производство/ за установяване съществуването на вземането за обезщетение за причинени от селскостопански животни имуществени вреди-претърпени загуби на стойност 2 541 лв.

Отговорността по чл. 50 от ЗЗД не е отговорност за лично деяние, нито е такава за чужди действия, а тя е обективна и безвиновна, като при нея отговорността е солидарна за собственика на вещта и лицето, под чийто надзор тя се намира. Основанието на отговорността за вреди, причинени от животни, е наличието на повишен риск, който се създава при притежаването и отглеждането на животно, а поемането на този риск спрямо трети лица, води до носене на отговорност при нанесена от животно вреда. За да възникне тази отговорност е необходимо: наличие на вреди – имуществени /претърпени загуби или пропуснати ползи/ или неимуществени ; вредите да са произтекли от животно; животното да е собственост на лицето, от което се търси отговорност или да се намира под негов надзор; бездействие от страна на собственика или лицето, упражняващо надзор върху животното; причинна връзка между бездействието и настъпването на вредите – вредите трябва да са пряка и непосредствена последица от това, че собственикът или онзи, който е бил длъжен да упражнява надзор е бездействал и не е препятствал възможността на животното да причини вредите. Поради това, отговорността по чл.50 ЗЗД е за собственика и за лицето, под надзора на което са се намирали животните, като отговорността не възниква, ако липсва който и да е от елементите на фактическия състав на чл.50 от ЗЗД.

В настоящия случай е констатирано унищожение на посевите слънчоглед на ищеца в земеделски имот в м. „Герена“ в землище с.***.

Констатацията на първоинстанционния съд, че обезщетението за вреди от характера на твърдяните по делото е предмет на особената процедура по ЗОСИ, която изключва приложението на общото исково производство, не се споделя от настоящия въззивен състав, тъй като Глава III от ЗОСИ е насочена към установяване на вреди, причинени на селскостопанско имущество и

тяхното обезщетяване е в рамките на административнонаказателната процедура, и с оглед административното наказване. Ако такова не се осъществи/не се издаде наказателно постановление/, то законът предвижда два реда за обезщетение - издаване на нарочна заповед по реда на чл.25, ал.2 от ЗОСИ, или при липсата на такава – остава общия ред за репарирание на деликти. В настоящия случай процедурата по реда на чл. 25 от ЗОСИ е започната, но не е довършена и съответно е приложим общият исков ред. Липсата на произнасяне от администрацията по въпросите за обезщетението не преклудира възможността същото да се търси, като исковия процес за обезщетяване на деликти е приложим в казуса, т.к. няма довършена административно наказателна процедура за процесния случай, нито е извършено обезщетяване на установените вреди по административен ред, а е правно нетърпимо да останат неизплатени вредите. Всъщност дори и да има административно произнасяне по въпроса за обезщетението, то предявяването на искова претенция по чл.45 от ЗЗД не е недопустимо, а се следва произнасяне по същество и става въпрос само за евентуална основателност по основание и по размер.

Следователно произнасянето на първата инстанция по спора е неправилно и незаконосъобразно, като в хода на производството е констатирано извършено деяние и следва да бъдат установени всички останали релевантни факти за решаването на казуса. Прекратяването на производството е неправилно и незаконосъобразно действие от страна на РС, тъй като от материалите по делото може с голяма степен на вероятност да се установи, че фактическият състав на чл. 45 вр. с чл. 50 от ЗЗД е бил осъществен. Безспорно е настъпила вреда за ищеца, причинена от животни/крави/, които са навлезли противоправно в земеделската земя и са причинили вреди на посевите - слънчоглед, което е обективизирано в самия констативен протокол от 05.08.2020 г. Следва да се приеме, че той доказва, че е похабена част от реколтата на ищеца, и в този смисъл следва да понесе отговорност лицето, под чийто надзор се намират животните или техния собственик, както и да се заплати обезщетение на ищеца, което да репарира претърпените вреди. В тази насока настоящата инстанция не споделя мотивите на първоинстанционния съд, с което е прекратено производството по гр.д.№ 140/2021 г. по описа на РС- Раднево.

Предвид изложеното доводите на ч.въззивник са основателни и доказани, поради което ч.жалба следва да бъде уважена, със законните последици от това, като делото се върне обратно на РС- Раднево за продължаване на съдопроизводствените действия по своевременно заведения пред него установителен иск.

В настоящото съдебно производство не следва да се присъждат разноски, т.к. делото не е приключило и не е налице виновно поведение на ответната страна.

Това въззивно съдебно Определение не прегражда хода на делото, не съдържа отказ и не подлежи на по- нататъшно обжалване пред по- горен съд.

Ето защо водим от горните мотиви и на осн. чл. 252-254 от ГПК във вр. с чл.50 от ЗЗД и във вр. с чл.5, ал.3 и чл.24, ал.1, т.3 от ЗОСИ, въззивният Окръжен съд- Стара Загора

ОПРЕДЕЛИ:

ОТМЕНЯ изцяло Определение № 260212/12.04.2021г. по гр.д. № 140/2021г. по описа на Районен съд- Раднево.

ВРЪЩА делото обратно на РС-Раднево за продължаване на съдопроизводствените действия по своевременно заведение пред него установителен иск.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване пред по-горен съд.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____